

Täysistunto

Tiistai 17.9.2019 klo 14.01—16.32

4. Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Japanin välisen strategisen kumppanuussopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 17/2019 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ulkoasiainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

15.04 **Mats Löfström r:** Arvoisa rouva puhemies! Japani on maailman kolmanneksi suurin talous ja Suomen ja EU:n tärkeä yhteistyökumppani. Siksi tämä strateginen kumppanuussopimus on merkittävä niin EU:lle kuin Japanillekin. Sopimus ei ole tärkeä pelkästään maidemme väliselle kaupalle, vaan se myös tukee ja vahvistaa maailmankaupan globaalia sopimuskokonaisuutta, joka on erityisen tärkeä Suomelle ja muille samankaltaisille pienille ja viennistä riippuvaisille maille. Siksi tämä sopimus on meille tärkeä.

Monilla suomalaisilla yrityksillä on toimintaa Japanissa, ja monilla japanilaisilla yrityksillä on toimintaa Suomessa. Investointeja tehdään puolin ja toisin eri aloilla, mikä hyödyttää molempia maita. Japani ei ole tärkeä kauppakumppani ainoastaan Euroopalle vaan erityinen yhteistyökumppani myös Suomelle.

Tämä vuosi on Suomen ja Japanin diplomaattisten suhteiden 100-vuotisjuhlavuosi, ja maidemme välinen yhteistyö on ehkä tiiviimpää kuin koskaan, ei pelkästään poliittisesti ja kaupallisesti, vaan myös suomalaisten ja japanilaisten ihmisten välillä. Monilla suomalaisilla oppilaitoksilla on opiskelijavaihtoa Japanin kanssa. Suomessa vierailee vuosittain 250 000 japanilaisturistia. Finnair avaa talvella viidennen suoran lentoreittinsä Japaniin, kun se alkaa lentää Sapporoon. Muut suorat lennot menevät Tokioon, Osakaan, Nagoyaan ja Fukuokaan. Helsingistä lähtee useampia lentoja päivässä Tokioon kuin Maarianhaminaan.

Monet suomalaiset ovat kiinnostuneita japanilaisesta kulttuurista, ja monet japanilaiset ovat kiinnostuneita suomalaisesta kulttuurista. Tove Jansson ja muumit ovat hyvin suosittuja, ja Tokion lähistöllä on avattu muumimaailma. Myös Marimekko, Iittala ja muu suomalainen design on uskomattoman suosittua Japanissa, kuten myös suomalainen klassinen musiikki, esimerkiksi Jean Sibelius. Tästä on syytä olla ylpeä. Japanilaisia ja suomalaisia yhdistää myös ulkoiluharrastus.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2019 vp

Viime perjantaina Japanin parlamentin Suomi-ystävyyssryhmä vieraili eduskunnassa puheenjohtaja rouva Morin johdolla. Minulla itselläni on kunnia toimia eduskunnan Japani-ystävyyssryhmän puheenjohtajana, ja tällä vaalikaudella muun muassa ympäristövaliokunta tekee valiokuntamatkan Japaniin.

Suomen ja Japanin välinen yhteistyö on tärkeää, ja tällä EU:n ja Japanin välisellä yhteistyö- ja kauppasopimuksella yhteistyötä voidaan syventää entisestään. Lisäksi sopimus vahvistaa kansainvälisen kauppajärjestelmän sopimuskokonaisuutta, joka on Suomen kannalta todella tärkeä.

Lopuksi haluan myös onnitella EU-komissaari Cecilia Malmströmiä, joka on vienyt nämä neuvottelut maaliin EU:n puolelta. Entistä tiiviimpi yhteistyö hyödyttää sekä EU:ta että Japania.

15.08 Joakim Strand r: Arvoisa puhemies, värderade talman! Tässä oli erittäin hyvä puhe kollega Lofströmiltä.

Här föreslås alltså att riksdagen godkänner det i juli 2018 i Tokyo undertecknade strategiska partnerskapsavtalet mellan EU och Japan.

Itse nostaisin ehkä yhden pointin tässä esille. Olin mukana vuosi sitten pienellä delegaatiolla eduskunnasta, kun Japanin ympäristöministeri Yoshiaki Harada ja Suomen silloinen ympäristöministeri Tiilikainen allekirjoittivat World Circular Economy Forumissa, maailman kiertotalousfoorumissa, ympäristöyhteistyömuistion, joka avaa ovia maiden tiiviimmälle yhteistyölle nimenomaan ympäristön ja kiertotalouden saralla. Toivon, että suomalaiset yritykset yhä enemmän ottavat tästä kiinni. Muun muassa Vaasan seudun energiategnologiakeskittymästäkin löytyy aika paljon japanilaista omistusta, ja itse näen, että yhä tiiviimmässä yhteistyössä ja yhteistoiminnassa niin Suomen kuin koko EU:n ja Japanin välisissä suhteissa on vielä paljon hyödyntämätöntä potentiaalia. — Kiitos.

15.09 Pauli Kiuru kok: Arvoisa rouva puhemies! Suurena Japanin ystävänä on ilo käyttää puheenvuoro tästä asiasta, ja kaikki se yhteistyö, mitä EU:n ja Japanin välillä lisätään ja Suomen ja Japanin välillä lisätään, on kannatettavaa.

Meillä on paljon yhteisiä tekijöitä, vaikka on tietysti paljon tekijöitä, jotka erottavat meitä. Ensinnäkin ikärakenne ja väestöpyramidi Suomessa ja Japanissa on hyvin samantyyppinen. Me voimme katsoa, miten Japani asioita hoitaa, minkälaisia ratkaisuja he tekevät ja pyrkivät sitä kautta esimerkiksi sosiaali- ja terveyspuolella asioita ratkaisemaan.

Ympäristövaliokunnasta: edustaja Lofström mainitsi tulevasta valiokuntamatkasta, ja vuonna 2012 muistaakseni ympäristövaliokunta vieraili edellisen kerran Japanissa. Todelakin siellä on paljon opittavaa puolin ja toisin, ja heidän asenteensa ympäristöön on monelta osin esimerkillinen, mikä tuli tuossa kansalaisaloitekeskustelussakin näkyviin.

Jos otetaan esimerkki matkailusta, niin japanilaiset ovat ihmisiä, jotka arvostavat hyviä tapoja, siisteyttä, hiljaisuutta — sellaisia asioita, joita mekin arvostamme ja voisimme arvostaa vielä enemmän. Jos matkailuyhteistyötä ja japanilaisia turisteja Suomeen saadaan, niin varmasti he ovat sellainen kohderyhmä, jolla on rahaa käytettävissä ja jotka osaavat käyttäytyä ympäristöä ja ihmisiä kunnioittaen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2019 vp

15.10 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! On aivan erinomaista, että tämä sopimus on saatu syntymään, ja nimenomaan kannattaa huomata, että tämä on tällainen tyypillinen sekasopimus, jossa edistetään molempien sopijapuolten yhteisiä intressejä, eli Euroopan unionin sekä niiden jäsenmaiden ja Japanin välistä kauppaa ja muuta yhteistyötä.

On syytä muistaa, miten tärkeä yhteistyökumppani Japani on Suomelle. Se on meille tärkeä kauppakumppani, ja esimerkiksi kotimaakunnastani menee tälläkin hetkellä monia metsäteollisuuden tuotteita suoraan Japaniin, muun muassa puutaloteollisuuteen. On surullista sinänsä, että Stora Enso on lakkauttamassa Kiteen sahan, josta sahatavaraa meni nimenomaan japanilaiselle puutaloteollisuudelle, joka rakentaa korkeatasoisia, paikallisia puutaloja. Se on tuollaisessa ympäristössä kuten Japani äärimmäisen turvallinen talo, koska siellä maanjäristykset ovat enemmänkin arkipäivää ja niitä on kovin usein, ja puutalot ovat niitä taloja, jotka kestävät sen vaikean tilanteen, jos sellainen eteen tulee.

Mutta joka tapauksessa tämä sopimus on äärimmäisen hyvä, ja annan suuren arvon edustaja Löfströmin äsken pitämälle erinomaiselle puheelle. Sitten se vertaus, missä edustaja Löfström osuvasti kuvasi, miten Suomessa on hyvät lentoyhteydet Japaniin päin, jopa enemmän lentoja kuin Maarianhaminaan — mutta voimme lohduttaa arvostettua kansanedustaja Löfströmiä sillä, että kuitenkin vielä Ahvenanmaa on meille tärkeä osa Suomea ja yhteistyömme varmasti tässä jatkuu. Ainut huoli on minulla henkilökohtaisesti ollut, miten Maarianhaminan IFK jalkapallossa pärjää, mutta näköjään sekin pärjää — että kaikki oikeastaan menee parempaan suuntaan.

15.12 **Outi Alanko-Kahiluoto vihr:** Arvoisa puhemies! Minullakin oli eduskunnan Japani-ystävyyssryhmän jäsenenä kunnia tavata viime viikolla Japanin parlamentin Suomi-ystävyyssryhmän delegaatiota ja japanilaisia kansanedustajia, ja mieleen jäi muun muassa se, että he kertoivat, että suomalaista teknologiaa on käytössä muun muassa Fukushiman puhdistustöissä.

Itse asiassa tänäänhän meillä on tässä esityslistalla myöhemmin Valtion tarkastusviraston vuosikertomus, jossa kiinnitetään huomiota siihen, että Suomi ei ole pysynyt näissä cleantech-tavoitteissaan — ja tähän liittyen aasinsilta nyt tähän Japanin tilanteeseen, koska nythän on niin, että jos me Suomessa panostamme puhtaaseen teknologiaan, niin silloin me luomme ponnahdusalaustaa myöskin yritysten viennille sitten puolestaan. Me voimme nähdä esimerkiksi Japanissa aika suuretkin markkinat suomalaisille puhtaan teknologian yrityksille ja suomalaiselle osaamiselle tällä alueella. Eli todellakin tällainen yhteistyö Suomen ja Japanin välillä esimerkiksi tässä cleantechin tai puhtaan teknologian edistämisessä on hyvin tärkeää.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin ulkoasiainvaliokuntaan.